

नव जन्चेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

अभिलेखित अनगोले केसी स्टारर फिल्म "बाटुलो जुन"को डिजिटल सार्वजनिक भएको छ । गुवन केसी निर्देशित फिल्मको डिजिटल रिलीज निर्माण पक्षले यसको कथाको परिचय र प्रेमकथाको कलक प्रस्तुत गरेको हो । ३० को दशकको परिचयमा आधारित "बाटुलो जुन"ले त्यसबेलाको सामाजिक अवस्था, जीवनशैली र प्रेम गर्ने तौरतरिकाका लागि कथाका समेटेको छ । अनगोलेले डिजिटल सार्वजनिक गर्दै सामाजिक सञ्जालमा यो आफ्नो फिल्म छात्रको १० औं पाइला भएको उल्लेख गरेका छन् ।

आजको विचार...
स्वास्थ्य...
(दुई पेगमा)
दुर्ग प्रसाद अर्वाल

मलिका महत हैदर जति वयुट र "जलानसी" लाई छन, पढाईमा हरेक चरित्रमा उति नै फिट । मोडलिङ हुँदै कलाकारिताको दुनियाँमा प्रवेश गरेकी मलिकाको डेब्यु फिल्म "आना" हो । त्यसपछि "पानी फोटी", "अगरुच", "सतीदेवी" लगायत केही फिल्म प्रदर्शनमा आए । तर कुनै पनि फिल्म बक्स अफिसमा सफल हुन सकेनन्, यद्यपि उनको अभिनयको प्रशंसा सबैले गरे । यो फिल्मबाट उनले राष्ट्रिय अवार्ड समेत प्राप्त गर्ने सफल भइन । मलिका र अभिलेखा पल शाहको रिक्तन जोडीलाई दर्शकहरूले निकै रुचाएका छन् ।

□ वर्ष ३१ □ अंक ७८ □ २०८३ असोज १७ गते शनिबार 3 October 2026, Saturday □ पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

आजदेखि महालक्ष्मी व्रत समाप्त

पाल्पा, असोज १६/ हिन्दू धर्मावलम्बी महिलाहरूले श्रद्धापूर्वक मनाउँदै आएको महालक्ष्मी व्रत आज विधिपूर्वक समाप्त हुँदै छ । व्रतको अन्तिम दिन भक्तजनहरूले बिहानै स्नान गरी महालक्ष्मीको पूजा-आराधना गर्दै व्रत समाप्त गर्न लागेका हुन् । असोज २ गतेदेखि प्रारम्भ भई आज असोज १७ गते समाप्त गर्न लागिएको हो । महालक्ष्मी व्रतका अवसरमा घर-घरमा महालक्ष्मीको पूजा गरी दीप प्रज्वलन, धूप-दीप तथा विभिन्न प्रसाद चढाइन्छ । यस दिन ब्रतालुहरूले परिवारको सुख, शान्ति, समृद्धि तथा आरोग्यको कामना गर्दै पूजाआजा गर्ने गर्छन् । व्रत समाप्तका क्रममा कतिपय स्थानमा महिलाहरूले सामूहिक रूपमा पूजा तथा भजन-कीर्तनसमेत गर्ने गर्दछन् । धार्मिक मान्यताअनुसार महालक्ष्मीको आराधना र व्रत बस्दा घरमा सुख-समृद्धि कायम हुने विश्वास रहँदै आएको छ । महालक्ष्मी व्रत पनि त्यही एउटा पुरानो सांस्कृतिक सम्पदा हो । यसलाई केवल व्रत, पूजा र समृद्धिको कामनामा सीमित गरेर बुझ्नु भन्ने यसको गहिरो अर्थ अन्वय हुन्छ । यी सोझै दिन घरको पूजाकोठामा लक्ष्मीमाताको स्थापना गरिन्छ । सोझै धरी फूल, धूप, दीप र नैवेद्य अर्पण गरिन्छ । अखण्ड दीप प्रज्वलित गरिन्छ । एकछाक चोखो भोजन गरिन्छ । श्रद्धापूर्वक आराधना गरिन्छ ।

सुरक्षित घर पाएपछि फर्कियो एकल आमाहरुमा खुसी

हावा संवाधना

पाल्पा, असोज १६/जिल्लाको रामपुर नगरपालिका-४ छुतिवन डाँडाकी विष्णुमाया रानाले श्रीमान् गुमाउनुको गहिरो पीडा र त्यसमाथि भूकम्पले चर्किएको जीर्ण घरमा १६ वर्ष मुनीका बच्चा च्यापेर लामो समय कष्टकर दिन बिताइन् । हरेक वर्षमा पानी र हुरीबतासमा ओतकै चिन्ताले उनलाई सताउँथ्यो ।

तर, अहिले हातमा नयाँ सुरक्षित घरको साँचो पर्दा उनको खुसी फर्किएको छ । अमेरिकी संस्था 'निवास' को सहयोग, टुकी फाउन्डेसन र रामपुर नगरपालिकाको आर्थिक साफेदारीमा उनका लागि सुरक्षित आवास निर्माण गरी घरआँगनमै पुगेर साँचो हस्तान्तरण गरेपछि खुसी छुट्टीएको हो । भूकम्पले चर्किएको पुरानो घरमा बस्दै आएकी उनलाई अब भने त्यही असुरक्षित घरमा रात काटनुपर्ने बाध्यता हटेको छ । नयाँ घरको साँचो हातमा पर्दा उनको अनुहारमा देखिएको

खुसीले लामो समयदेखि पीडा केही हलुका भएको अनुभूति हुन्थ्यो । राना जस्तै यहाँका विपन्न एकल आमाहरूका लागि सुरक्षित घर प्रदान गरेसँगै उत्साह छुट्टीएको छ । रामपुर नगरपालिका-२ खयरबोटकी बन्दा विश्वकर्मा र वडा नं. ६ माफ्टोलकी गनमाया घर्तीले पनि भूकम्पप्रतिरोधी चिन्क परेका दुई कोठे नयाँ घर र शौचालय पाएपछि जीवनमा नयाँ उज्यालो छुट्टीएको बताइन् ।

"चर्किएको पुरानो घरमा डरैडरमा दिन काट्नु परेको थियो, अहिले चिन्क परेको आफ्नै सुरक्षित घर पाउँदा खुसीको सीमा नै छैन," घरको ताला-साँचो बुझ्ने गनमाया घर्तीले भनिन् । बन्दा विश्वकर्माले पनि घर पाएपछि खुसी व्यक्त गर्दै सहयोग गर्ने संस्था र नगरपालिकाप्रति आभार व्यक्त गरेकी छन् । घर हस्तान्तरण गर्दै रामपुर नगरपालिकाका प्रमुख

रमणबहादुर थापाले श्रीमान् गुमाएका र सहाराविहीन महिलालाई सुरक्षित आवास उपलब्ध गराउने उद्देश्यले फाउण्डेसनसँगको सहकार्यमा घर निर्माण गरि साँचो बुकाईएको बताए । उनका अनुसार नगरपालिकाले विपन्न परिवारसँगै सहाराविहीन नागरिकको आवश्यकता पहिचान गरी सहयोग गर्दै आएको छ । तीन परिवारका लागि घर निर्माण भइसके पनि आवश्यकता

भने अझै बाँकी रहेको मेयर थापाको भनाइ छ । आगामी वर्षका लागि पनि थप घर निर्माणको प्रक्रिया अघि बढाइएको उनले बताए । मेयर थापाले घर मात्रै भएर परिवार चलाउन सहज नहुने भन्दै आवाससँगै उनीहरूलाई आत्मनिर्भर बनाउन स्वरोजगारका कार्यक्रममा जोड्ने योजना समेत नगरपालिकाले बनाएको उल्लेख गरे ।

-**बाँकी अनित्य पेगमा...**

तिनाउमा हाम फालेर युवक बेपत्ता

बुटवल, असोज १६/ रुपन्देहीको बुटवलस्थित तिनाउ नदीमा हाम फालेका एक युवक बेपत्ता भएका छन् । बुटवल उपमहानगरपालिका-११, देवीनगर र बुटवल नगर जोड्ने तिनाउ नदीको पुलबाट विहीबार राती करिब ३५/३६ वर्षीय पुरुष नदीमा हाम फालेर बेपत्ता भएको बुटवल ११ का जनप्रतिनिधि नकुल शाहीले जनाएका छन् ।

इलाका प्रहरी कार्यालय बुटवलका अनुसार हालसम्म उनको नाम, घर र ठेगाना खुलेको छैन । स्थानीयका अनुसार उनी बजार क्षेत्रमा

नियमित मदिरा सेवन गर्ने तथा मानेर खाने गरेको बताइएको छ । प्रहरीले स्थानीयको सहयोगमा तिनाउ नदीका सम्भावित स्थानमा खोजी गरे पनि युवक फेला पर्न नसकेको जनाएको छ । नदीमा हामफालेर बेपत्ता भएको सुचना पाएलगत्तै प्रहरी र स्थानीयले खोजी गरिरहेका छन् । पछिल्लो समय तिनाउ नदीमा पानीको बहाव बढेका कारण खोजी कार्यमा थप कठिनाई भएको प्रहरीले जनाएको छ । प्रहरीले खोजी कार्यलाई निरन्तरता दिई घटनाबारे थप थप जानकारी संकलन गरिरहेको जनाएको छ ।

छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा पाँच जनाको मृत्यु

पाल्पा, असोज १६/देशका विभिन्न स्थानमा भएका छुट्टाछुट्टै सवारी दुर्घटनामा परी पाँच जनाको मृत्यु भएको छ । केन्द्रीय प्रहरी समाचार कक्षका अनुसार भक्तपुर, अछाम, सप्तरी, कास्की, सिराहा लगायतका स्थानमा भएको सवारी दुर्घटनामा परी पाँच जनाको मृत्यु भएको हो ।

भक्तपुरको मध्यपुर थिमि नगरपालिका-१ लोकेन्द्रली चौकस्थित सडकमा मोटरसाइकल एक आपसमा ठोक्किएर एक जनाको मृत्यु भएको छ । बा.प्र.०८-००१ प ०४२१ नम्बरको मोटरसाइकललाई बा.प्र.०२-०६५ प ४४९७ नम्बरको मोटरसाइकलले शक्तिर विहाल ठक्कर दिँदा बा.प्र.०२-०६५ प ४४९७ नम्बरको मोटरसाइकल चालक भक्तपुर सिपाडोल बस्ने दोलखा बैसेश्वर गाउँपालिका-४ घर भएका २३ वर्षीय प्रविन दाहालको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको भक्तपुर इन्टरनेशनल अस्पताल कौशलारामा

उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो । साथै दुर्घटनामा घाइते भएका बा. प्र.०८-००१ प ०४२१ नम्बरको मोटरसाइकल चालकको सोही अस्पतालमा उपचार भइरहेको छ । यस्तै सप्तरीको बलान बिहुल गाउँपालिका-२ चर्नी चौकस्थित

सडकमा मोटरसाइकल दुर्घटना हुँदा जनाको मृत्यु भएको छ । चर्नीबाट बेहिवरसाईतर्फ जाँदै गरेको मधेश प्रदेश ०१-००५ प २२३० नम्बरको मोटरसाइकल अनियन्त्रित भई दुर्घटना हुँदा चालक डा.बनेश्वरी नगरपालिका-२ हैराहा पाटो टोल बस्ने ३० वर्षीय

आनेश्वर यादवको मृत्यु भएको छ । दुर्घटनामा गम्भीर घाइते भएका उनको गजेन्द्र नारायण अस्पताल राजविराज हुँदै बिपी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान धरान घोषामा थप उपचारको क्रममा मृत्यु भएको हो ।

-**बाँकी अनित्य पेगमा...**

सम्पादकीय

मुस्कुराउन सिकाऔं

शुक्रवार विश्व मुस्कान दिवस मनाइएका छ ।

सामान्यतः अष्टोदर महानिकां पहिलो शुक्रवार यो दिवस मनाउने गरिन्छ । खुलेर हाँसुलाई एक महत्त्वपूर्ण उपचार मानिन्छ । यसबाट धेरै मानसिक समस्याको समाधान गर्न सकिन्छ । मानिस हाँसदा सबै मांशपेशी सक्रिय हुन्छन् । रक्तसञ्चार पनि राम्रो हुने गर्छ । यसले मानिसको शरीरमा पर्याप्त मात्रामा अक्सिजन पुग्ने गर्छ । जुन शरीरलाई स्वस्थ राख्नमा सहयोग पुर्याउँछ ।

मुस्कानका लागि धन, समय वा विशेष अवसर आवश्यक पर्दैन । तर आजको व्यस्त, प्रतिस्पर्धात्मक र तनावपूर्ण जीवनशैलीमा मानिसहरू मुस्कुराउनै बिर्सिंदै गएका छन् । चिन्ता, निराशा, असन्तुष्टि र आपसी अविश्वासले हाम्रो दैनिक जीवनलाई बोभिलो बनाइरहेको छ । यस्तो अवस्थामा हामीले आफ्नै मुस्कुराउन र अरूलाई पनि मुस्कुराउन सिकाउन आवश्यक छ । मुस्कान केवल ओठको भाव होइन, यो सकारात्मक सोच र आत्मीयताको अभिव्यक्ति पनि हो । अपरिचित व्यक्तिलाई दिएको एउटा आत्मीय मुस्कानले सम्बन्धको सुरुवात गर्न सक्छ । दुःखी व्यक्तिप्रति देखाइएको मुस्कानले उसलाई आफू एक्लो छैन भन्ने अनुभूति दिलाउन सक्छ । परिवारमा, विद्यालयमा, कार्यस्थलमा वा सार्वजनिक जीवनमा आत्मीय मुस्कानले वातावरणलाई सहज र सौहार्दपूर्ण बनाउन ठूलो भूमिका खेल्छ । तर मुस्कुराउनु भनेको समस्यालाई लुकाउनु वा पीडालाई अस्वीकार गर्नु होइन । जीवनमा दुःख, असफलता र कठिनाई आउँछन् नै । त्यस्ता परिस्थितिमा पनि आशा कायम राख्नु, अरूको पीडा बुझ्नु र कठिन समयसँग सकारात्मक ढङ्गले जुध्नु नै वास्तविक मुस्कान हो । जब हामी अरूको दुःखलाई बुझेर सहयोगको हात बढाउँछौं, त्यहाँबाट सौँचाँ खुसी जन्मिन्छ । आज समाजमा बढिरहेको असहिष्णुता र दूरी कम गर्न पनि मुस्कान एउटा सरल माध्यम बन्न सक्छ । हामीले अरूलाई सम्मानपूर्वक बोल्ने, सानो सहयोग गर्ने, धन्यवाद दिने, गल्तीमा क्षमा माग्ने र क्षमा गर्न सक्ने संस्कार विकास गर्नुपर्छ । यस्ता साना व्यवहारले मानिसबीच विश्वास र आत्मीयता बढाउँछन् । तसर्थ आजदेखि नै एउटा संकल्प गरौं—आफू पनि मुस्कुराऔं, अरूलाई पनि मुस्कुराउन सिकाऔं ।

Opinion @ Social Network

हराउँदै गए म,
म हुनु र नहुनुमा कसैलाई केही फरक नै परेन !
(राजेन्द्र थापाको फेसबुक स्टेटसबाट www.facebook.com/Rajendra.Thapa)

यो स्तम्भमा सामाजिक संजालमा पोस्ट गरिएका धारणाहरू राख्नेछौं । यसका लागि
हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shittalpati मा लगइन गर्न सक्नुहोस् ।

नवजनपेता नैतिकको रूपमा तपाईंसामु आईरहेको छ । यो पात्रिका अमर स्तरीय अनि पढनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अनुमूल्य सुभावाहरूको हागीलाई अत्यन्तै जरुरी छ । पाठकवृन्द तपाईंका सुभावाहरू दिई हागीलाई सहयोग गर्नुहने हागी अनुरोध गर्दछौ ।

नवजनचेतना दैनिक

भगवतीटोल तानसेन, पाल्पा

[illegible]

स्थानीय तह सरकारको भूमिकामा कहिले उभिने ?

दुर्गा प्रसाद अर्याल

देशका ७५३ स्थानीय तहहरू मध्ये केही स्थानीय तह बाहेक अधिकांश सरकारको भूमिकामा आफूलाई उभ्याउन सकेको देखिँदैन । साना तिना अठ्यारामा केन्द्र तिरै नजर लगाउनु पर्ने स्थितिको सिर्जना भएको छ भन्दा दुईमत नरहला । नयाँ सरकारको अधिकारको दुरुपयोग गर्न थप अस्थिरता निम्त्याउन , कार्य सञ्चालनमा अठ्यारो पार्नका लागि मात्रै त थिएनन् ? अनुत्तरीत प्रश्न सिर्जना भएको छ । धेरैले प्राप्त बजेट सक्ने बाहेक सरकारको भूमिकामा आफूलाई उभ्याउन सकेनन् । पालीकाको काम भनेको पूर्वाधारको निर्माण गर्ने हो भन्ने मानिसकैता भएका जनप्रतिनिधिको कर्मचारी प्रशासनका कारण अनिवार्य रुपमा सुधार गर्नु पर्ने शिक्षा र जनस्वास्थ्यका क्षेत्रमा धेरै लगानी गर्न चाहैनन् किनकी त्यहाँ धेरै मतदाताको आकर्षण बन्दैन रे । आगामी चुनाव जित्नलाई मतदातालाई लोभ्याउने ललीपप जस्ता केहि बेर टिक्ने योजनामा मात्रै खर्च गर्नु पर्दछ रे । जनता माफ्न जनप्रतिनिधिका कुरा यस्तै यस्तै सुनिन्छन् , परिणाम पनि यस्तै यस्तै देखिन्छ । सुविधा सरकारको लिने जनप्रतिनिधि कार्य भने कर्मकाण्डी मात्रै गर्दछन् । यहाँ यसै सँग सम्बन्धित विविध पक्षलाई लिएर चर्चा परिचर्चा गर्ने प्रयास गरिएको छ । नेपालको सविधान २०७२ अनुसार स्थानीय तह भन्नाले गाउँपालिका , नगरपालिका र जिल्ला सभा हो । गाउँपालिका एक भौगोलिक तथा शासकीय तह हो जसको कार्यकारणी अंग गाउँ कार्यपालिका र व्यवस्थापकिय अंग गाउँ सभा हो भने त्यस्तै गरि नगरपालिकाको पनि साहि अनुसार नगर कार्यपालिका र नगर सभा हने गर्दछ ।

सरकारह भंने सकल देखिखन् । केँ
स्वीय तह देखि सायं सरक सञ्चालन
ए - २०४७ ने दिहो अडिकारमा
रहेर सरकार के भूमिसमा देखिखन् त
धेरै स्वीय सरकारह केन्द्र सरकार
दिहो अन्याय के आधारमा बजेतो
कोनका धुराई भै कमकाज कोन गरै
सकल देखि गरको देखिख ।

धैरै स्थानीय तहरेल्ले स्थानीय शासन व्यवस्थाको मर्म विपरित हरेल्लेकाकारी काराशैली अवलम्वन गरेको देखिन्छ । अधिक राजनीतिकरण र हस्तियोगाबाट बढाउदै लगेको देखिन्छ । वितीय अपराधमा नया म्यामि उठेर खर्च गर्दै लगेको कारण बेरुजुको अंश अर्क्याकारका बढेको देखिन्छ । कर्मचारीलाई विषम विपरित कार्य गर्न दबाय दिने, अस्म गर्नने नक्सेले देखिन्छ । अनाशरित सेवा सुविधा नदिने । ऐन विषम पालनमा ध्यान नबिने । पूँजीगत खर्चको अवस्थामा विपनामा जस्तै दानीय

। स्थानीय श्रोत साधनको परिचालनमा कुनै योजना नबनाउनु । स्थानीय उपदावन र रोजगारी संरक्षणमा ध्यान नदिनु । विभिन्न कारण देखाएर गर्नु पर्ने काम नगर्ने, तगर्नु पर्ने काम गर्ने

अस्पतालमा सुत्केरी हुनु पाएका छैनन् । बेरोजगारी र गरीबी बढ्दै गएको छ तर स्थानीय तह बेखबर छन् । सिंघाना, विभिन्न ईने नियममा सरकारको भूमिकाको अधिकार दिएका

स्थानीय तहहरू मध्ये काठमाडौं लगाएत केहि बाहेक धेरैले आफुलाई स्थानीय सरकारको रूपमा उभ्याउन सकेको देखिदैन । यहि कारण जनताले नयाँ शासन व्यवस्था र नयाँ संरचना परिवर्तनको अनुभूती पनि गर्न पाएको देखिदैन । साविकको गाविस जस्तो अबस्थामा रहेका स्थानीय तहहरू स्थानीय सरकारमा स्थानान्तरण हुनु जरुरी छ । यसका लागि निम्न पक्षमा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

- सुराशन न बिधिको शाशनको पूर्ण अभ्यास गर्ने ।
- बितीय अनुशाशनमा विशेष जोड दिने ।
- कर मात्र नभएर अन्य आन्तरीक आम्नातिका संहतको खोजी गर्ने ।
- परम्परागत घरेलु उत्पादनको प्रोत्साहनमा समित योजना तय गर्ने ।
- न्यायीक स्रोत साधनको परिचालन प्रयोगमा जोड दिने ।
- स्वराज्यका कार्यक्रममा जोड दिने ।
- चौदानीको होइन व्यवहारीक माटो सुहाउने योजना बनाउने ।
- आम्नात क्षेत्र भित्रको विकासको अत्यकालिन दिव्यकालिन योजना तय गर्ने ।
- आम्नात क्षेत्र भित्र शान्ति सुरक्षाको प्रत्यक्ष गुराउने ।
- प्राक्तीक प्रकोष लगाएतको विपत प्रतिकार्य योजना बनाउने ।
- शिक्षा ,स्वास्थ्य लगाएतका क्षेत्रलाई विशेष प्रथमिकतामा राख्ने ।
- आम्नात क्षेत्र भित्रका जनताको जनत्वव्यवसायलाई प्राथमिकतामा राखि उपभोग्य वस्तुको गुणस्तरलाई विशेष ध्यान दिने ।
- राजनीतिक हस्तक्षेप ,त्यसका आधार मा जेष्ठ निर्माणको अन्त्य गर्ने ।
- आम्नात क्षेत्र भित्रका जनताका हरेक पक्षमा अभिभावकको भूमिकामा उपरिस्थान हुने ।
- छिटो छरितो र चुस्त प्रशासन संचालन गर्ने ।
- धर्म सन्तुष्टि परम्परागत कार्यलाई पहिचानको रूपमा विकास गर्ने ।
- आम्नात क्षेत्र भित्र आपसी सदभाव र भाईचाराको भावना कायम राख्ने ।

निष्कर्ष :

केन्द्रीकृत शासन व्यवस्थाको अन्त्य गदै संघीय राज्यको अभ्यास गर्ने एक आधारशिलाको रूपमा स्थानीय सरकारको परिकल्पना गरिएको हो । यो तह मात्र नभएर सँत दरबारको अधिकार हस्तान्तरण सहितको सरकार पनि हो । कतिपय एक दशको यसको अभ्यासमा केही स्थानीय तह बाहेक धेरैले आफूलाई सरकारको भूमिकामा उभ्याउन सकेको देखिदैन । यहि कारण जनताले पनि घर आँगनमा सरकार भएको अनुभव मात्र गर्ने पाएका छैनन् । आफ्नो सेना सुविधा थप्ने, राजनीतिक नियुक्ती, कर्मिनामको चक्कर र आफूलाई भुर्रे राजाको भूमिकामा उपस्थित गराएको जनप्रतिनिधिले आफूलाई परिकल्पित जनताको दैनिकी, जीवनस्तर सुधार र आफ्नो श्रेष्ठको विकास कसरी गर्ने भन्ने पश्चमा केन्द्री हुनु पर्ने देखिदैन । यसो भएमा सिधिले परिकल्पना गरेको स्थानीय सरकारको मर्म अनुशासको अभ्यास हुने कुरामा दुईमत रहदैन ।

तुल्यः	कार्यं गर्न अनुकूल समय छ। सम्बन्धीयमा राम्रो सम्बन्धमा कहाम भन्छ।
तुष्टिचक्रः	कर्मयोगमा सक्रियता मिलेछ। प्रेम सम्बन्धमा विवेकसं प्रज्ञावात थपिएको।
धनुः	बौद्धिक चिन्तनाम नर जानेछ। दम्पतीव्या वापसी सम्बन्धीय बढेछ।
गकरः	काम सम्प्यादन हुँदै जानेछन्। पेशामा उच्च प्रोत्साहन मिलेछ।
यमः	समुहगत भेषादयमा सक्रियता बढेछ। नयाँ प्रोत्साह पढियाउन सकिनेछ।
मीनः	जिम्मेवारी निर्भाउन सकिनेछ। स्थलावले ठूलो मदत प्याउनेछ।

रामकृष्ण मिशन ०३६-४०००४६	रुक्मिणी अस्पताल ०३६-४०००५५, ४०००५६
ममता अश्रम ७३ केंद्र दुष्टान ४४४८८८	रुक्मिणी तमिल ०३६-४०००५७
रुक्मिणी अस्पताल ४४४९०१	ममता रमिल प्रमोद सोन ०३६-४०००५८
कानिपुर दुष्टान हिमालय ०३६-४०००६०	रुक्मिणी नरिदुम तमिल तमि ०३६-४०००५९
अश्रम अस्पताल पाण.०३६-४०००६३, ४०००६४	ममता प्रमोदमि सोमनाथ ४४४९०२, ४०००६५
रामकृष्ण अस्पताल ०३६-४०००६४	नरिदुम कथा नरिदुम प्रमोद ०३६-४०००६६
रुक्मिणी अश्रम	रुक्मिणी तमि या का मरिदा ४४४९०३
रेडरी कथा दुष्टान ०३६-४०००६५	कान्हा कथा दुष्टान ०३६-४०००६७
मिमा कथा अश्रम ०३६-४०००६६	रुक्मिणी तमि ०३६-४०००६८
रुक्मिणी प्रमोदमि ०३६-४०००६७	रुक्मिणी मरिदुम कथा ०३६-४०००६९
रुक्मिणी मरिदा ०३६-४०००६८, ४०००६९	रुक्मिणी तमि ४४४९०४, ४०००७०
ममता ०३६-४०००७०	ममता प्रमोदमि ४४४९०५, ४०००७१
रुक्मिणी पाण.०३६-४०००७०	मम कथा ममिना ०३६-४०००७२
रुक्मिणी मरिदा ०३६-४०००७१	मरिदा मरिदुम कथा पाण. ४४४९०६, ४०००७३
	रामकृष्ण रेडरी ०३६-४०००७४, ४०००७५

जेष : कार्यक्षेत्रमा उपयुक्त माहौल बनाउने नियमित ब्याख्यामा ध्यान दिनुहोला बन्नेछ ।

प्रा.कको : प्रोत्तिक्षा उत्साहजनक हुनेछ । मानविकामा फरक पन आउनेछ ।

मि.यु.व : विचारले भरिए रहनेछ । कार्यालयको काममा सहयोग प्राप्त हुनेछ ।

क.क.व : मनमा कुराकाँटि छाड्नेछ ।

प्रा.वि.भा.व.व.व : आत्मीय शुरुआती हुनेछ ।

सिंह : व्यवसायमा राम्रो लाग्न मिल्ने योग्य छ । जटिल निर्णय विन सहज हुनेछ ।

क.य.य.व : नजिजा सुखद रहनेछ । वैदेशिक काममा प्रगति हुने सम्भावना छ ।

साहित्य दर्पण

निबन्ध

ब्रजरा नुरागाई

व्यवहारिक शिक्षाका ट कक्षा

उ मभिने थिइ । म एकलै बोलिरहन्थे । म बोलीरहँदा उसले बेलाबेला चलाएका खुट्टा स्वीकृतिमा चलाएजस्तै लाग्थ्यो । मेरा कुरा उसले सुनी कि भनेर दंग पर्दै म अर्कै बोल्दै गएँ । बढेको पेट मुसुम्साउँदै उसंग एक अर्काका आड र भरोसाका कुरा गरेँ । जीवनका उकाली र ओरालीका कुरा गरेँ । दुख र सुखका कुरा गरेँ । माया र प्रेमका कुरा गरेँ । उसले टाउकोले भित्तो हान्दा मैले भनेको सन्धै बुझिँक भनेर अर्कै बोल्दै गएँ । हितैसीसँग सुखदुख बाडेरसुत्तो पेटभित्रको बालकलाइ आफ्नो अन्तरंग बाड्दै गएँ । मेरो शरिरमा आएको परिवर्तनले मलाई नवयौवनवाबाट आएको समुहतिर धकेल्दै थियो । म सकिनसकी हिँडिरिँदै सायद आफैँभित्र हुकिदै गएको वालक हिँडेको हेर्न दिन सकिँफएर होला । जीवनको नयाँ अध्यायमा मैले परिच्छेदहरू थप्दै गएँ । रंग बदलियो, मेरो जीवनको ढंग बदलियो । सुन्दर जीवनको कल्पना गर्ने मेरो आशा बदलिँदा जीवनलाई बुझ्ने भाषा पनि बदलियो । सबैकुरा सर्मपणले डोर्‍याउन थाले । आफ्नो नभएर उसकै जीवन वाँचेको अनुभूत गर्न थाले । उसलाई सकसल धर्तीमा ल्याउन खानेकुराहरू छानेर खान थाले । लाउने कुराहरू छानेर लाउन थाले । कहिले उजस्तै सानो बालकमा आफूलाई रूपान्तरित गरेर उसैगै खेलेको कल्पना गर्न थाले त कहिले आमामा रूपान्तरित गरेर जिम्मेबारीको भारी बोकेको कल्पना गर्न थाले । आफ्नो जीवनलाई धेरैतिरबाट सोचन थाले । देखेर सोचेका कुरालाई विगतमा थन्क्याएर भोगेर सोचन थाले । उ मभित्र बढ्दै गइ ।

मेरो शरिरमा आएको परिवर्तनले मलाई नवयौवनवाबाट आएको समुहतिर धकेल्दै थियो । म सकिनसकी हिँडिरिँदै सायद आफैँभित्र हुकिदै गएको वालक हिँडेको हेर्न दिन सकिँफएर होला । जीवनको नयाँ अध्यायमा मैले परिच्छेदहरू थप्दै गएँ । रंग बदलियो, मेरो जीवनको ढंग बदलियो । सुन्दर जीवनको कल्पना गर्ने मेरो आशा बदलिँदा जीवनलाई बुझ्ने भाषा पनि बदलियो । सबैकुरा सर्मपणले डोर्‍याउन थाले । आफ्नो नभएर उसकै जीवन वाँचेको अनुभूत गर्न थाले । उसलाई सकसल धर्तीमा ल्याउन खानेकुराहरू छानेर खान थाले । लाउने कुराहरू छानेर लाउन थाले । कहिले उजस्तै सानो बालकमा आफूलाई रूपान्तरित गरेर उसैगै खेलेको कल्पना गर्न थाले त कहिले आमामा रूपान्तरित गरेर जिम्मेबारीको भारी बोकेको कल्पना गर्न थाले । आफ्नो जीवनलाई धेरैतिरबाट सोचन थाले । देखेर सोचेका कुरालाई विगतमा थन्क्याएर भोगेर सोचन थाले । उ मभित्र बढ्दै गइ ।

स्वीकार गरे तर बहन गर्न सजिलो थिएन नयाँ आमालाई । तैपनि आमाको समुहमा थपिएर आमा हुनुका गुणहरू सिक्दै गएँ । सबैभन्दा धेरै सहन सकिन थाले । बिना कसुर कसैसँग नहार्ने मान्छे उसँग सजिलै हार्न थाले । मेरो आमाहरू ममता छुटाउनुभएर उसैमाथि पोषित थाल्यो । हरेक आमाको आफ्ना सन्तानलाई दिने राम्रो संसार मैलेपनि उसलाई दिन थाले । म फल फल उसकै आमाको जस्तैको कल्पनामा हुन थाले, चिनीको चानीमा कफीला दुबैजस्तै । "कानी छ कि गोरी छ, सोफी छ कि चंचले मोरी छ" कस्तो छ कस्तो, अनेक कल्पनाहरू आँखाको पट्टामा आउँदै जाँदै गर्दा थाले । संक्रमा मात्रपनि आफैँलाई काउकुती लाग्नेगै हुन थाल्यो । सोच्दा सोच्दै उ मेरो सन्धै भइ । उ उसका बारेमा सोचेर अघाउन छोडे । आउने दिन त अर्कै धेरै बाँकी छ किन सयरी म मात्लेहमा दुबै होला ? जीवनको नाटक त भनेर शुश्रूषण भएको छ, पात्रलाई सहि बाटो देखाउन सक्नुमा कि नसक्नुमा हेर्न बाँकी नै छ तर किन म सफलता प्राप्तनसकेको गर्नु थाले ? बेलाबेला आफैँलाई प्रश्न गर्नु । ति सोचाइहरूले मलाई कहिल्यै दुखाएनन् बरु ब्यबहारमा पस्न सिकाए । ति सोचाइहरूले मलाई कहिल्यै विफाएनन् बरु चिन्तले विफाएका आँखामा मम भएर बस्न आए । म दिनभरी उसैगै बस्ने कल्पना गर्न थाले । कस्तो अचम्म आफ्नो हिँड्नुभएन गर्ने स्वतन्त्रता कहिल्यै दिएर आफू बहिनपनि मन पत्राउँदोरहेछ मान्छे । उ धर्तीमा आइ आउनुपर्ने समयभन्दा थोरै पछि आइ तर मेरो काख भरी पारेर आइ । उसलाई आँखा आफू देख्नु थियो देखे र शू भैसकेको जीवनको नयाँ अध्यायमा नयाँ परिच्छेद थप्नु थियो, थप्न थाले । मेरो शरिरमा उ रक्तसंचार भएर आइ । उ रंदा काखमा लुकाए । उ हाँसा आँखामा लुकाए । यो कुनै भैसकेको मिठो सपना मात्रै त होइन ? बेलाबेला भस्किन्थे तर त्यो विपना नै थियो जसलाई स शरिर देख्न मैले करिब १० महिना दुख नरोकि थिएँ । प्रकृति जे जिम्मेवारी थियो, मैले सहर्ष

स्वीकार गरे तर बहन गर्न सजिलो थिएन नयाँ आमालाई । तैपनि आमाको समुहमा थपिएर आमा हुनुका गुणहरू सिक्दै गएँ । सबैभन्दा धेरै सहन सकिन थाले । बिना कसुर कसैसँग नहार्ने मान्छे उसँग सजिलै हार्न थाले । मेरो आमाहरू ममता छुटाउनुभएर उसैमाथि पोषित थाल्यो । हरेक आमाको आफ्ना सन्तानलाई दिने राम्रो संसार मैलेपनि उसलाई दिन थाले । म फल फल उसकै आमाको जस्तैको कल्पनामा हुन थाले, चिनीको चानीमा कफीला दुबैजस्तै । "कानी छ कि गोरी छ, सोफी छ कि चंचले मोरी छ" कस्तो छ कस्तो, अनेक कल्पनाहरू आँखाको पट्टामा आउँदै जाँदै गर्दा थाले । संक्रमा मात्रपनि आफैँलाई काउकुती लाग्नेगै हुन थाल्यो । सोच्दा सोच्दै उ मेरो सन्धै भइ । उ उसका बारेमा सोचेर अघाउन छोडे । आउने दिन त अर्कै धेरै बाँकी छ किन सयरी म मात्लेहमा दुबै होला ? जीवनको नाटक त भनेर शुश्रूषण भएको छ, पात्रलाई सहि बाटो देखाउन सक्नुमा कि नसक्नुमा हेर्न बाँकी नै छ तर किन म सफलता प्राप्तनसकेको गर्नु थाले ? बेलाबेला आफैँलाई प्रश्न गर्नु । ति सोचाइहरूले मलाई कहिल्यै दुखाएनन् बरु ब्यबहारमा पस्न सिकाए । ति सोचाइहरूले मलाई कहिल्यै विफाएनन् बरु चिन्तले विफाएका आँखामा मम भएर बस्न आए । म दिनभरी उसैगै बस्ने कल्पना गर्न थाले । कस्तो अचम्म आफ्नो हिँड्नुभएन गर्ने स्वतन्त्रता कहिल्यै दिएर आफू बहिनपनि मन पत्राउँदोरहेछ मान्छे । उ धर्तीमा आइ आउनुपर्ने समयभन्दा थोरै पछि आइ तर मेरो काख भरी पारेर आइ । उसलाई आँखा आफू देख्नु थियो देखे र शू भैसकेको जीवनको नयाँ अध्यायमा नयाँ परिच्छेद थप्नु थियो, थप्न थाले । मेरो शरिरमा उ रक्तसंचार भएर आइ । उ रंदा काखमा लुकाए । उ हाँसा आँखामा लुकाए । यो कुनै भैसकेको मिठो सपना मात्रै त होइन ? बेलाबेला भस्किन्थे तर त्यो विपना नै थियो जसलाई स शरिर देख्न मैले करिब १० महिना दुख नरोकि थिएँ । प्रकृति जे जिम्मेवारी थियो, मैले सहर्ष

सिक्न थाले छोरीले सिक्नेजस्तो । परेको बेला आमाको धामी, फाकी, डाक्टर, बैध सबैको भूमिका खेल्नुपर्ने भएको सुनेकी थिएँ, उसका दैनिक नाटकमा सहभागी हुँदा क्रमशः आफूलेपनि ति भूमिका खेल्न थाले । खुमन्तरले हटेका समस्याले उसमा आमा जे गर्नुपर्ने सक्छे भन्ने विश्वास बढ्दै गयो तर आमा जे गर्नुपर्ने सक्ने थिइन मात्र सक्छु भन्ने विश्वासले काम गर्थे । आकस्मिकभन्नेको डाटापनि सावन्ने गिउँ र पछि सम्म सर्मपण लागू एकै हुँदोरहेछ । छोरी बढ्दै गइ । आमापनि आफूमा ब्यबहारिक ज्ञान बढाउँदै गयो । काम नभएको बेला उसी खेल्न थाले । उसँग खेल्ने क्रममा मैले मेरा साथीहरूसँग खेलेका गेट्टी, सिन्का लुकाइ, कबडी र रङ्गिलाइ हट पोटेटी, स्लाइड, सुइसमा रूपान्तरित गर्दै लगेँ । कहिले उसलाई जिताउनका लागि मैले हारेँ, कहिले उसलाई सिकाउनका लागि मैले हारेँ । अर्कै हारिँदोछे छु तर जित्नुका लागि । अर्कै पछि परिरहेको छु तर अघि जानुका लागि । कुनै इनी मतदुहाइ छैन यो हराइमा । कुनै इनी साधिदैन यो हराइमा । कस्तो आनन्द हराइमापनि । कस्तो खुशी हराइमापनि । नयाँ देश र नयाँ परिवेशमा छोरीसँगै म पढ्दै गएँ । छोरीसँगै मपनि बढ्दै गएँ । सिकाइको यात्रामा निस्कँदा धेरै उकाली चढेँ धेरै ओरालीपनि फरेँ । छोरीसँगै पास हुँदै गएर आए आठ कक्षाको अन्त्य अवधति निम्न माध्यमिक तहको शिक्षाको संचारमा उभिएकी थिएँ । उसले विद्यालयबाट प्रमाणपत्र पाइ तर त्यो भन्दा ठुलो प्रमाणपत्र त मैले उसलाई पाएकी छु । धेरै धेरै बढाइ तथा शुभकामना छोरी । माध्यमिक शिक्षाको संचारमा उभिएको बेला आठ हामी एकैसाथ हातेमालो गरौ । म फेरी तिभो शिक्षाको संचारमा उभिएकी थिएँ । तिभोसँगै पढ्नेछु । चुचुरो छान्न आशाशरितारि मेरै खुट्टा कमाएर कहाँ हुन्छ ? आउ म तिभो यात्राको शुरुवात गर्छु । तिमीले हिँड्ने बाटो त तिमी आफैँले खननुपर्छ म कोदालो समाउनुभने पक्कै सिकाउंछु । तिभो जीवनको चालचल त तिमी आफूले हुनुपर्छ, अन्धकारमा बेक लाग्न भने म पक्कै सिकाउंछु ।

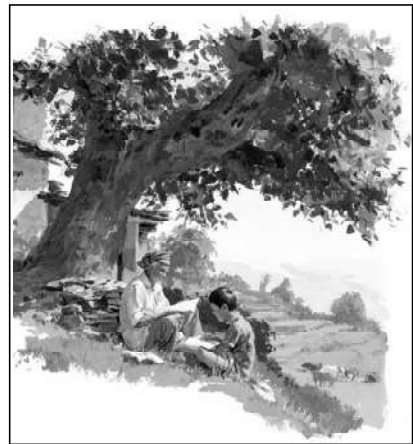
-समकालिन साहित्य उदकम

कथा

बाबुराम सम्माल

नवपुस्ता: बाको पसिना

गाउँको पुछारमा एउटा सानो घर थियो । घरको आँगनसम्म आइपुग्ने ठुलो काफ़ोको रूख थियो । त्यहीँ छहारीमा बसेर हरिप्रसादले धेरै पटक आफ्नो छोराको भविष्य कल्पना गरेका थिए । तबचल सम्पत्ति धेरै थिएन । थोरै खेत, आकासे पानीको भर पर्ने पाखेंबारी, एउटा पुरानो माटेघर र केही थान गाईबस्तु नै परिवारको जीवनको आधार थियो । तर हरिप्रसादले मनमा भने छोराका लागि ठूलो सपना बुनेका थिए । उनी आफूले नपाएको अवसर छोराको लागि सपना बुने चाहन्थे । छोरो सुमन सावैदेखि पढाइमा राख्ने थियो । विद्यालयबाट फर्किएपछि ऊ बाबुराँग दिनभरिका कुरा सुनाउँथ्यो । हरिप्रसाद भने खेतबाट बाकेर फर्किए पनि छोराको कापी हेर्न कहिल्यै अल्छी मान्दैनथे । कहिलेकाहीँ राति बत्ती निभिसकेपछि पनि सुमन पढिरहेको हुन्थ्यो । छोराको अनुहारमा टाँकेको उज्यालो हेर्दै हरिप्रसाद मनमग्न भन्थे, "यसले राम्रो पढ्न पायो भने मेरो दुःख खेर जान्छ ।" समयसँगै सुमनको पढाइ अगाडि बढ्दै गयो । गाउँमा कलेजको राम्रो व्यवस्था थिएन । शहरमा पढाउनुपर्ने भयो । खर्चको हिसाब गर्दा हरिप्रसाद केहीबेर मन बसे । घरमा भएको आम्दानीले त्यो खर्च धान्न गाह्रो थियो । अन्ततः उनले आफ्नो खेतको एउटा टुक्रा बेच्ने निर्णय गरे । आमाको रोबन्दी भनिन्, "त्यहीँ खेतले त हामीलाई पाल्छ ।" हरिप्रसादले लामो सास फेरे, "खेत फेरि जोडौँला । तर छोराको उमेर फर्केर आउँदैन । त्यो दिन बेचिएको खेतको पैसा सुमनको पढाइमा लाग्छ ।" सुमन शहर गयो । बाबाले पैसा पठाएको थियो । आफूलाई नयाँ कपडा किन्न नसके पनि छोराका लागि कहिल्यै कमी हुन दिएको न । तर केही वर्षपछि खर्च फर्न बढ्दै गयो । सुमनले विदेश जाने कुरा गर्न थाल्यो । उसका साथीहरू विदेश गइरहेका थिए । ऊ पनि ठूलो सपना बोकेर बाबुराँग उभियो । "बा, यहाँ बसेर के नै हुन्छ ? एक पटक विदेश गएँ भने केही वर्षमै राम्रो कमाउन सक्छु ।" हरिप्रसादले छोराको अनुहार हेरे । उसलाई रोबन्दी धेरै कुरा मनमा थियो । विदेशमा दुःख हुन्छ भन्ने सुन्नुका थिए । आनै जीवनमा भोगिसकेका थिए । तर छोराको आँखामा देखिएको सपना देखेर उनले आफूमा शक्यता खोज्न थाले । "जाने हो भने राम्रोसँग जा, उनले भने, "तर जहाँ पुगे पनि आफूलाई जन्माउने बाटो त हुर्काउने मान्छे नभैसन् ।" विदेश जाने खर्च जुटाउन फेरि पैसा चाहियो । घरको बाँकी जग्गामध्ये केही बेचियो । बढी लगाएर जोडेको सम्पत्तिको एउटा ठूलो हिस्सा छोराको हातमा पुर्यो । हरिप्रसादलाई त्यसको दुःखभन्दा छोराको भविष्यको चिन्ता ठूलो थियो । सुमन विदेश गयो । सुरुका दिनहरू कठिन थिए । ऊ बाबुराँग फोन गरेर आफूमा दुःख सुनाउँथ्यो । "बा, काम साँझै गाह्रो रहेछ ।" हरिप्रसाद हाँस्दै भन्थे, "दुःखसँग डराएर त मैले तलाई समय सक्नु । दिन फेरिन्छ ।" दिन फेरियो पनि । सुमनको काम राम्रो भयो । आम्दानी बढ्यो । नयाँ साथी आयो । घरको आँगन उत्ती थियो, काफ़ोको रूख उत्ती गरी घरलाई हेरिरहेको थियो, तर बा थिएनन् ।

शहरमा पढाउनुपर्ने भयो । खर्चको हिसाब गर्दा हरिप्रसाद केहीबेर मन बसे । घरमा भएको आम्दानीले त्यो खर्च धान्न गाह्रो थियो । अन्ततः उनले आफ्नो खेतको एउटा टुक्रा बेच्ने निर्णय गरे । आमाको रोबन्दी भनिन्, "त्यहीँ खेतले त हामीलाई पाल्छ ।" हरिप्रसादले लामो सास फेरे, "खेत फेरि जोडौँला । तर छोराको उमेर फर्केर आउँदैन । त्यो दिन बेचिएको खेतको पैसा सुमनको पढाइमा लाग्छ ।" सुमन शहर गयो । बाबाले पैसा पठाएको थियो । आफूलाई नयाँ कपडा किन्न नसके पनि छोराका लागि कहिल्यै कमी हुन दिएको न । तर केही वर्षपछि खर्च फर्न बढ्दै गयो । सुमनले विदेश जाने कुरा गर्न थाल्यो । उसका साथीहरू विदेश गइरहेका थिए । ऊ पनि ठूलो सपना बोकेर बाबुराँग उभियो । "बा, यहाँ बसेर के नै हुन्छ ? एक पटक विदेश गएँ भने केही वर्षमै राम्रो कमाउन सक्छु ।" हरिप्रसादले छोराको अनुहार हेरे । उसलाई रोबन्दी धेरै कुरा मनमा थियो । विदेशमा दुःख हुन्छ भन्ने सुन्नुका थिए । आनै जीवनमा भोगिसकेका थिए । तर छोराको आँखामा देखिएको सपना देखेर उनले आफूमा शक्यता खोज्न थाले । "जाने हो भने राम्रोसँग जा, उनले भने, "तर जहाँ पुगे पनि आफूलाई जन्माउने बाटो त हुर्काउने मान्छे नभैसन् ।" विदेश जाने खर्च जुटाउन फेरि पैसा चाहियो । घरको बाँकी जग्गामध्ये केही बेचियो । बढी लगाएर जोडेको सम्पत्तिको एउटा ठूलो हिस्सा छोराको हातमा पुर्यो । हरिप्रसादलाई त्यसको दुःखभन्दा छोराको भविष्यको चिन्ता ठूलो थियो । सुमन विदेश गयो । सुरुका दिनहरू कठिन थिए । ऊ बाबुराँग फोन गरेर आफूमा दुःख सुनाउँथ्यो । "बा, काम साँझै गाह्रो रहेछ ।" हरिप्रसाद हाँस्दै भन्थे, "दुःखसँग डराएर त मैले तलाई समय सक्नु । दिन फेरिन्छ ।" दिन फेरियो पनि । सुमनको काम राम्रो भयो । आम्दानी बढ्यो । नयाँ साथी आयो । घरको आँगन उत्ती थियो, काफ़ोको रूख उत्ती गरी घरलाई हेरिरहेको थियो, तर बा थिएनन् ।

गयो । पहिले हरेक दिन आउने फोन हप्तामा पुर्यो । त्यसपछि कहिलेकाहीँ । हरिप्रसादले फोन गर्दा पनि धेरै पटक "अहिले व्यस्त छु बा, पछि गर्छु" भन्ने जवाफ आउन थाल्यो । कलेजको शुल्क, किताब, नुगा र बसाइखर्च सबैको हिसाब हरिप्रसादले आफूले शरीरसँग मिलाएर राखेका थिए । आफूलाई नयाँ कपडा किन्न नसके पनि छोराका लागि कहिल्यै कमी हुन दिएको न । तर केही वर्षपछि खर्च फर्न बढ्दै गयो । सुमनले विदेश जाने कुरा गर्न थाल्यो । उसका साथीहरू विदेश गइरहेका थिए । ऊ पनि ठूलो सपना बोकेर बाबुराँग उभियो । "बा, यहाँ बसेर के नै हुन्छ ? एक पटक विदेश गएँ भने केही वर्षमै राम्रो कमाउन सक्छु ।" हरिप्रसादले छोराको अनुहार हेरे । उसलाई रोबन्दी धेरै कुरा मनमा थियो । विदेशमा दुःख हुन्छ भन्ने सुन्नुका थिए । आनै जीवनमा भोगिसकेका थिए । तर छोराको आँखामा देखिएको सपना देखेर उनले आफूमा शक्यता खोज्न थाले । "जाने हो भने राम्रोसँग जा, उनले भने, "तर जहाँ पुगे पनि आफूलाई जन्माउने बाटो त हुर्काउने मान्छे नभैसन् ।" विदेश जाने खर्च जुटाउन फेरि पैसा चाहियो । घरको बाँकी जग्गामध्ये केही बेचियो । बढी लगाएर जोडेको सम्पत्तिको एउटा ठूलो हिस्सा छोराको हातमा पुर्यो । हरिप्रसादलाई त्यसको दुःखभन्दा छोराको भविष्यको चिन्ता ठूलो थियो । सुमन विदेश गयो । सुरुका दिनहरू कठिन थिए । ऊ बाबुराँग फोन गरेर आफूमा दुःख सुनाउँथ्यो । "बा, काम साँझै गाह्रो रहेछ ।" हरिप्रसाद हाँस्दै भन्थे, "दुःखसँग डराएर त मैले तलाई समय सक्नु । दिन फेरिन्छ ।" दिन फेरियो पनि । सुमनको काम राम्रो भयो । आम्दानी बढ्यो । नयाँ साथी आयो । घरको आँगन उत्ती थियो, काफ़ोको रूख उत्ती गरी घरलाई हेरिरहेको थियो, तर बा थिएनन् ।

अन्त्येष्टिपछि ऊ एकै बेलाको कोठामा पस्यो । छाटको छेउमा पुरानो चप्पल थियो । भित्तामा फुटिन्डको कमिजमा पसिनाले बनाएका फिक्का दागहरू थिए । टेबलमाथि एउटा पुरानो कागज थियो । उसले उठाएर हेर्‍यो । त्यो उसकै विदेश जाने बेलाको खर्चको हिसाब थियो । जग्गा बेचेर आएको रकम, खण, कलेजको शुल्क, टिकटको पैसा । सबैभन्दा तल बाबाको आनै अक्षरमा एउटा वाक्य थियो, "छोराको भविष्यका लागि खर्चिएको पैसा खर्च होइन ।" सुमनले कागज हातमा लिएर धेरैबेर टोलाइरह्यो । उसले अचानक आफ्नो विगत सम्झ्यो । बाबाले बेचिएकोको खेत, आफूले नचाहेका पनि नयाँ जुता किनिएको दिन, विदेश जानुअघि बाबाले हातमा राखिएको पैसा, विरामी हुँदा पनि "म ठीक छु" भनेर डाँटोको आवाज- सबै एकै पटक फर्किए । उसले बाबालाई पैसा पठाएको थियो । कहिलेकाहीँ महँगो सामान पनि पठाएको थियो । तर बाबाले चाहेको कुरा कहिल्यै पठाएको थिएनन्- आफ्नो समय । केही दिनपछि सुमनले घरको बाँकी कागजपत्र मिलाउन थाल्यो । बाबाले जोडेको सम्पत्तिको धेरै भाग उसको विदेश जाने खर्च र आफूलाई सुखसुविधाका सकिइसकेको रहेछ । हातमा बाँकी फोनको घर पनि उसलाई अब भारी लाग्न थाल्यो । विदेश फर्कने दिन उसले आँगन नजिकैको काफ़ोको रुखलाई हेर्‍यो । बाल्यकालमा त्यही रुखमुनि बसेर बाबासँग उसले पुरानो कुरा सिकेको थियो । ढोकबाट निस्कँदै गर्दा उसको आँखा फेरि बाबाको कुरा चप्पलमा पर्‍यो । उसले केही ण्ण त्यसलाई हेरिरह्यो, तर साथमा नैजान सकेन । धेरै वर्षपछि उसले बाबाको आवाज सम्झ्यो, "जहाँ पुगे पनि आफूलाई जन्माउने बाटो त मान्छे नभैसन् ।" यस पटक त्यो आवाज सम्झनामा मात्र थियो । सुमन नेपाल आयो । घरको आँगन उत्ती थियो, काफ़ोको रूख उत्ती गरी घरलाई हेरिरहेको थियो, तर बा थिएनन् ।

-साहित्य पोष्ट उदकम

दुई वर्षे इडिलश एक्सेस कार्यक्रमका ३८ विद्यार्थी दीक्षित

सालसेन, असोज १६/नेपाल अंग्रेजी भाषा शिक्षक संघ (नेट्टा) पाल्पाको आयोजनामा सञ्चालित दुई वर्षे 'इडिलश एक्सेस माइक्रो स्कलरशिप कार्यक्रम' अन्तर्गत ३८ जना विद्यार्थी दीक्षित भएका छन् । विद्यार्थीहरूको ग्राजुएशन कार्यक्रम तानसेनमा भएको हो ।

क्षेत्रीय अंग्रेजी भाषा कार्यालय अमेरिकी राजदुतावास काठमाडौं (रिपो) काठमाडौं र नेट्टा केन्द्रीय कार्यालय काठमाडौंको सहयोगमा सञ्चालित कार्यक्रममा विद्यार्थीहरूले दैनिक दुई घण्टाका दरले साप्ताहिक आठ घण्टा अंग्रेजी भाषा अध्ययन गरेका थिए । भाषा शिक्षणसँगै सामाजिक कार्य, अवलोकन भ्रमण, अन्तरक्रियात्मक क्याम्पलगायतका गतिविधिमार्फत विद्यार्थीहरूले अंग्रेजी भाषासँगै नेपाल र अमेरिकाका सांस्कृतिक तथा सामाजिक पृष्ठभूमि बारे जानकारी दिइएको थियो । कार्यक्रमबाट सञ्चार सिए, नेतृत्व क्षमता, सहकार्य तथा अन्य २१औं शताब्दीका आवश्यक सीप विकास गर्न सहयोग पुगेको सहभागी विद्यार्थीहरूले बताएका छन् । समान कार्यक्रममा रीली काठमाडौंका प्रमुख डेभिड फेले विद्यार्थीहरूको सक्रियता र विभिन्न गतिविधिको प्रशंसा गर्दै विश्वका विविध संस्कृतिबारे जानकारी गराउँदै भविष्यका लागि सक्षम नागरिक निर्माण गर्न अमेरिकी सरकारले कार्यक्रममार्फत सहयोग गर्दै आएको बताए । नेट्टा केन्द्रीय कोषाध्यक्ष डा. गंगालक्ष्मी भण्डारीले नेट्टा र रीलीको सहकार्यमा सञ्चालित एक्सेस कार्यक्रमबाट

हालसम्म १ हजार ७ सय विद्यार्थी दीक्षित भइसकेको जानकारी दिइन् । उनले यस वर्ष मात्रै २ सय विद्यार्थी दीक्षित हुने बताइन् । नेट्टा एक्सेस कार्यक्रम संयोजक सुदिप न्यौपानेले हालसम्म २२ जिल्लाका ४४ स्थानमा एक्सेस कार्यक्रम सञ्चालन भइसकेको जानकारी दिँदै सन् २०२७ देखि पाल्पासहित पाँच जिल्लामा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने बताए । नेट्टा लुम्बिनी प्रदेश समिति अध्यक्ष गोपालप्रसाद वरथाले एक्सेस कक्षामा रहेका विद्यार्थीहरूको सिकाइप्रतिको तत्परता र उत्साहलाई आजीवन कायम राख्न आग्रह गरे । एक्सेस शिक्षक मीरा ज्ञवालीले विद्यार्थीहरूको सिकाइप्रतिको रुचिको प्रशंसा गर्दै सफलताको शुभकामना दिइन् । जनता माध्यमिक विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष तथा आभारवक रामजी पोखरेलले कार्यक्रम प्रभावकारी रहेको बताउँदै आभार व्यक्त गरे ।

तथा सहयोगी संस्थालाई धन्यवाद दिए । कार्यक्रममा सहभागी जनता माध्यमिक विद्यालयका छात्र इतिहास वलीले एक्सेस कार्यक्रमबाट अंग्रेजी भाषिक सीपसँगै विभिन्न सामाजिक सीपको समेत विकास भएको अनुभव सुनाए । कार्यक्रममा रीली काठमाडौंका प्रमुख डेभिड फेले, नेट्टा केन्द्रीय कोषाध्यक्ष डा. भण्डारी, नेट्टा लुम्बिनी प्रदेश अध्यक्ष वरथान, रीली विशेषज्ञ विश्वराज गौतम, नेट्टा पाल्पाका अध्यक्ष कमलराज वरथान, जनता माध्यमिक विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समिति अध्यक्ष रामजी पोखरेल तथा सहभागी विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरूले विद्यार्थीहरूलाई प्रमाणपत्र वितरण गरेका थिए । तानसेनस्थित जनता माध्यमिक विद्यालयमा सञ्चालित एक्सेस कार्यक्रममा शिक्षकहरू गोपाल ढुंगाना, मीरा ज्ञवाली, विनोद भट्टराई र सीता रास्कोटीले कक्षा सहजीकरण गरेका थिए ।

खेलकुद समाचार

लिग-२ शुद्धलाका लागि नेपालको टोली घोषणा

काठमाडौं, असोज १६/ओमानमा हुने आईसीसी क्रिकेट विश्वकप लिग-२ अन्तर्गतको विदेशीय शुद्धलाका लागि सन्दीप लामिछानेको कप्तानीमा १५ सदस्यीय नेपाली टोली घोषणा गरिएको छ । नेपाल क्रिकेट संघ (क्यान)ले आज घोषणा गरेको टोलीमा ओपनिङ ब्याटर कुशल भुर्तेल, तीव्र गतिको बलर सोमपाल कामी र हेमन्त धामीलाई समावेश गरिएको छैन । टोलीमा अनुभवी र युवा खेलाडीलाई समेटिएको छ । ओपनिङ ब्याटिङतर्फ आसिफ शेख र अर्जुन कुमालले निरन्तरता पाएका छन् । यसै, तीव्र गतिको बलिङतर्फ करण केसीसँगै नन्दन यादवलाई राखिएको छ । टोलीमा कप्तान लामिछानेसहित आसिफ शेख, दीपेन्द्रसिंह ऐरी, देव खनाल, इशान पाण्डे, रोहित पौडेल, सन्दीप जोरा, गुलशन भा, बासिर अहमद, ललित राजवंशी, शाहब अलम र शेर मल्ल रहेका छन् । विश्वकप लिग-२ अन्तर्गतको शुद्धला यही असोज २१ गतेदेखि ओमानमा शुरू हुनेछ । शुद्धलामा आयोजक ओमानसँगै नेपाल र क्यानडाको प्रतिस्पर्धा गर्नेछन् । यो शुद्धला तीन वटै टोलीका लागि महत्त्वपूर्ण छ । अहिले अंक तालिकामा ओमान २८ खेल्नमा ३१ अंकका साथ चौथो, क्यानडा ३२ खेल्नमा २५ अंकसहित छैटौं तथा नेपाल ३२ खेल्नमा २४ अंकसहित सातौं स्थानमा छ ।

अर्थ/कॉर्पोरेट समाचार

सेयर बजार दोहोरो अंकले घट्यो

पाल्पा, असोज १६/बिहीबार सामान्य अंकले बढेर बन्द भएको सेयर बजारमा आज दोहोरो अंकको मिराबाट आएको छ । नेप्से परिसूचक ११ दशमलव ९० अंकले घटेर २५८७ दशमलव २५ विन्दुमा पुगेको हो ।

बिहीबार नेप्से परिसूचक शून्य दशमलव २६ अंकले बढेर २५९९ दशमलव १५ विन्दुमा पुगेको थियो । ४ अर्ब ८९ करोड मूल्य बराबरको कारोबार रकममा पनि बिहीबारको तुलनामा कमी आएको छ । यसदिन ४ अर्ब २९ करोड मूल्य बराबरको सेयर कारोबार भयो । शुक्रबार ३५६ वटा क्रिस्को १ करोड १९ लाख १२ हजार ५५० कित्ता सेयर ४ अर्ब २९ करोड ३७ लाख ७४ हजार १८१ रुपैयाँमा खरिदबिक्री भए । एनएमबी डिवेन्चर १० दशमलव ७५ प्रतिशत-२०८९/९० को सेयर

सर्वाधिक १४ दशमलव २९ प्रतिशतले बढ्दा १० दशमलव ७५ प्रतिशत एसबीएल डिवेन्चर २०८९को ८ दशमलव ८० प्रतिशतले बढ्यो । सिन्धु विकास बैंकको सेयर सर्वाधिक ८ दशमलव ५५ प्रतिशतले घट्यो । २६ करोड मूल्य बराबरको सेयर कारोबार गरी १० दशमलव ७५ प्रतिशत एसबीएल डिवेन्चर २०८९ शीर्षस्थानमा रह्यो । रिलायन्स फिनिशस भिन्सले १५ करोडको कारोबार गर्दा अलु खोला जलविद्युतको १४ करोड, घलेख्यारी हाइड्रोपावरको १३ करोड र हिमालयन डिस्टिलरीको १३ करोडको कारोबार भयो । कारोबारमा आएकोमध्ये ६१ वटा स्टक्सको मूल्य बढ्दा २०७ वटाको घट्यो । ११ वटा स्टक्सको मूल्य स्थिर रह्यो । म्युचुअल फण्डबाहेक बाँकी अरु समूहको उपसूचक नकारात्मक देखिए ।

सुरक्षित घर पाएपछि...

...उनले बालबालिकाको शिक्षादेखि परिवारको आयआर्जनसम्मका विषयमा नगर सरकारले आवश्यक सहयोग गर्ने प्रविधबाट पनि व्यक्त गरेका छन् । एउटा घर निर्माणमा ८ लाख १४ हजार ६ सय ८० रुपैयाँ १२ पैसा बराबर खर्च भएको टुकी फाउण्डेशनका कार्यकारी निर्देशक शिवा सेनले बताइन् । रामपुर नगरपालिकाले प्रतिघर २ लाख ५० हजार रुपैयाँ सहयोग गरेको छ भने बाँकी खर्च फाउण्डेशनले व्यहोरेको उनको भनाई छ । फाउण्डेशनले

आवास निर्माणमा ६० प्रतिशत र पालिकाको ४० प्रतिशत साभेदारी गर्ने गरी विभिन्न स्थानमा काम गर्दै आएको जनाएको छ । गास, बास र कपासको समस्यामा रहेका एकल आमा तथा पछाडी पारिएका समुदायका आवश्यकता पहिचान गरी फाउण्डेशनले कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको सेनले बताए । घर हस्तान्तरणपछि तीनै परिवारको जीविकोपार्जनमा सहजता ल्याउन उनीहरूले राजेको व्यवसाय सञ्चालनका लागि प्रतिपरिवार ३०

हजार रुपैयाँ पनि सहयोग गर्ने योजना पनि फाउण्डेशनले अघि सारेको छ । नगरपालिकाको उपप्रमुख बालकुमारी थापाले श्रीमान् गुमाउँदाको पीडामाथि ओतको समस्या फैलिनुका कारणहरूका लागि यो प्रयास ठूलो राहत बनेको बताइन् । रामपुर नगरपालिका-६ का वडा अध्यक्ष दिवाकर देवकोटा, वडा नं. ४ का वडा अध्यक्ष राम बहादुर राना र वडा नं. २ का वडा अध्यक्ष कृष्ण बहादुर दर्जीले आफूना नागरिकहरू खुसी हुँदा आफूहरू पनि खुसी भिलेको बताए ।

वर्गिकृत डिस्प्ले

१X५ सहजमा मात्र

वर्गिकृत

डस्प्लेमा

विज्ञापन

दिनुहोस्

व्यवसाय

बढाउनुहोस् ।

सम्पर्क: ०७५-५२०६०१

हुलाक सेवा: नागरिकको विश्वास

- हुलाक सेवाको इतिहास, महत्त्व र योगदानको सम्मान गरौं
- दुर्गम तथा ग्रामीण क्षेत्रमा समेत भरपर्दो हुलाक सेवा विस्तारमा सहयोग गरौं,
- हुलाक सेवालार्इ आधुनिक सूचना तथा सञ्चार प्रविधिसँग जोड्दै प्रभावकारी बनाऔं,
- हुलाकमार्फत उपलब्ध सेवा तथा सुविधाको प्रयोग तथा सही सदुपयोग गरौं,
- चिठीपत्र, पार्सल तथा अन्य सामग्री पठाउँदा सही विवरण र सुरक्षित प्याकेजिङमा ध्यान दिऔं,
- हुलाक सेवाको डिजिटल रूपान्तरण र आधुनिकीकरणलाई प्रोत्साहन गरौं,
- हुलाक सम्पदा तथा ऐतिहासिक महत्त्वका सामग्रीको संरक्षण गरौं,
- आधुनिक हुलाक सेवा अपनाऔं, सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाऔं ।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

हरेक प्रहरका ताजा समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जैनचेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट
शितलपाटी कम
www.shitalpati.com डिजिटल पत्रिका

